

Հայ պատմական գիտությունը մեծ կորուստ կրեց: Մաեր և Խրկախատե հիվանդություններից հետո կյանքից հեռացավ ականավոր գիտնական, պատմաբան, հայագետ, ակադեմիկոս Ստյոբեն Տիգրանի Երեմյանը:

Հայաստանի ակադեմիայի ակադեմիկոս, գիտությամբ վաստակա-

վոր գործիչ, պատմական գիտությունների դոկտոր, պրոֆեսոր Ստյոբեն Տիգրանի Երեմյանը ծնվել է 1908 թ. ապրիլի 10-ին Թբիլիսիում, բանվորի ընտանիքում: Դեռևս պատանի հասակից ունեցած սերը և հետաքրքրությունը իր ժողովրդի պատմության և պատմական աշխարհագրության հանդեպ, հրապարակեց հայրենիք: 1928 թ. նա ընդունվեց Երևանի պետական համալսարանի պատմագրական ֆակուլտետը: Ուսանողական և ասպիրանտական (1932—1935 թթ.) տարիներին հրապարակեց իր աշխատությունները և ակադեմիկոսների շ. Մանանդյանը և Ն. Մառը: 1935 թ. Ս. Երեմյանը գործուղվում է Լենինգրադ՝

ԽՍՀՄ ԳԱ արևելագիտության ինստիտուտ, որտեղ նա հաջողությամբ պաշտպանում է «Քաղաքի (Արևելյան Վրաստան) ֆեոդալական կազմավորումները մաքրագրական շրջանում» թեմայով դիսերտացիան և ստանում պատմական գիտությունների թեկնածուի գիտական աստիճան: Այս լուսնիներին «ԽՍՀՄ պատմություն» ընդամենառաջնակի համարում է Հայաստանի և Աղվանքի ամբողջական պատմության բաժինը՝ հենադրյուն շրջանից մինչև XI դարը, որը երիտասարդ գիտնականին վստահեցրեց պատմաաշխարհագրության, դժվարին գործ էր, և դրան կից հերկայացնում է նաև Հայաստանի ու Կովկասի պատմական փառաբաններ:

Ս. Երեմյանի մանկավարժական գործունեությունը սկսվում է Լենինգրադում, որտեղ հայ ժողովրդի պատմություն է դասավանդում պետական համալսարանի պատմության և բանասիրության ֆակուլտետներում:

ԽՍՀՄ գիտությունների ակադեմիայի հայկական մասնաճյուղի ստեղծումից հետո Ս. Երեմյանը տեղափոխվում է Երևան և իր կյանքն ընդմիջտ կապում Հայաստանի գիտությունների ակադեմիայի հետ:

Ս. Երեմյանը 1953 թ. մոսկվայում պաշտպանում է դոկտորական դիսերտացիան՝ «Հին Հայաստանի տարկատիպական հասարակարգը» թեմայով: Նույն տարում նա ընտրվում է Հայաստանի ԳԱ թղթակից տնօրեն և նշանակվում պատմության ինստիտուտի տնօրեն (1953—1959 թթ.): 1963 թ. ընտրվում է Հայաստանի ԳԱ ակադեմիկոս, 1965—1968 թթ. վարում է

Հայաստանի ԳԱ հասարակական գիտությունների բաժանմունքի ախադեմիկոս-ֆառաուզարի պաշտոնը: 1964 թ. նա ղեկավարել է պատմության ինստիտուտի միջին, իսկ 1971 թ.՝ հին դարերի պատմության բաժինները: Վերջին տարում ինստիտուտի տնօրինության գլխավոր խորհրդատուն էր:

Մեծ է Սուրեն Երեմյանի ավանդը գիտական երիտասարդ կադրեր պատրաստելու գործում:

Հայագիտական փայլուն կրթությունը, հին ու նոր վրացերենի հիմնավոր իմացությունը, կովկասագիտական խոր գիանելիքներն այն ամուր հիմքը հանդիսացան, որը հնարավորություն տվեց Ս. Երեմյանին իր բազմաթիվ մեծարժեք աշխատություններով ծանրակշիռ ներդրում կատարել հայ պատմագիտության, հին և միջին դարերի պատմության պարլեմենների գիտական մշակման գործում: Նրա ակտիվ մասնակցությամբ է ստեղծվել «Հայ ժողովրդի պատմության» բազմահատորյակը: Ս. Երեմյանը պատմական գիտական հարստեղանջության հիմնադիրն էր Հայաստանում:

Ականավոր գիտնականի, բարի մարդու և գործընկերոջ հիշատակը միշտ վառ կմնա մեր բոլորի սրտերում:

ՀՀ ԳԱ ՆԱԽԱԳԱՀՈՒԹՅՈՒՆ, ՊԱՏՄՈՒԹՅԱՆ ԵՎ ՏՆՏԵՍԱԳԻՏՈՒԹՅԱՆ
ԲԱԺԱՆՄՈՒՆՔ, ՊԱՏՄՈՒԹՅԱՆ ԻՆՍՏԻՏՈՒՏ